

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

**UREDBE (VRK) BR. 23/2024 O POSTUPKU I KRITERIJUMIMA
PROCENE I PRIZNAVANJA STATUSA I PRAVA OSOBA SA
PARAPLEGIJOM I TETRAPLEGIJOM¹**

¹ Uredbe (VRK) – Br.23/2024 o Postupku i Kriterijumima Procene i Priznavanja Statusa i Prava osoba sa Paraplegijom i Tetraplegijom, je usvojeno na 216, Sednici Vlade, sa Odlukom Br.08/216, datum 14.08.2024.

Vlada Republike Kosovo,

Na osnovu članu 93 (4) Ustava Republike Kosovo, član 17, stav 4, Zakona br. 05/L-067 o statusu i pravima osoba sa paraplegijom i tetraplegijom, člana 8, stav 4, prema stavu 4.5 Zakona br. 08/L-117 za Vladu Republike Kosovo,

Usvaja:

UREDBE (VRK) BR. 23/2024 O POSTUPKU I KRITERIJUMIMA PROCENE I PRIZNAVANJA STATUSA I PRAVA OSOBA SA PARAPLEGIJOM I TETRAPLEGIJOM

GLAVA I OPŠTE ODREDBE

član 1 Svrha

Ova Uredba ima za cilj da utvrdi kriterijume i procedure za procenu osoba sa paraplegijom i tetraplegijom, kao i priznavanje njihovih prava u skladu sa Zakonom br. 05/L-067 o Statusu i Pravima Osoba sa Paraplegijom i Tetraplegijom (u daljem tekstu: Zakon).

Član 2 Obim

Odredbe ove uredbe su obavezne za sve institucije i tela koji su nadležni u sprovođenju postupaka definisanih ovom uredbom, kao i za sva lica koja se prijave i korisnici su prava definisanih Zakonom i ovom uredbom.

Član 3 Definicije

1. Izrazi koji se koriste u ovoj Uredbi imaju sledeće značenje:

- 1.1. **Paraplegičar** –osobe koje su usled bolesti ili oštećenja centralnog ili perifernog nervnog sistema trajno izgubile mogućnost pomeranja i kretanja donjih ekstremiteta;
- 1.2. **Tetraplegičari (kvadriplegičari)** - osobe koje su usled bolesti ili oštećenja centralnog ili perifernog nervnog sistema trajno izgubile mogućnost pomeranja i kretanja gornjih i donjih ekstremiteta;

1.3. **Socijalna potreba** –stvaranje uslova i pružanje mogućnosti osoba sa paraplegijom i tetraplegijom za uključivanje u društvo i samostalan život;

1.4. **Podnosilac zahteva** –osobe koje smatra da je trajno izgubilo sposobnost kretanja i pokreta gornjih i donjih ekstremiteta ili njegov zakonski zastupnik; i

1.5. **Korisnici** – osobe paraplegijom i tetraplegijom kojima je priznato kao takvi i ostvaruju prava definisana Zakonom.

GLAVA II POSTUPAK PRIJAVE I PROCENE

Član 4 Pravo na beneficije

Pravo na priznavanje statusa lica sa paraplegijom i tetraplegijom, i koristi prava definisana Zakonom imaju svi građani Republike Kosovo koji ispunjavaju kriterijume definisane Zakonom i ovom Uredbom.

Neni 5 Podnošenje zahteva

1. Zahtev za priznavanje statusa osoba sa paraplegijom i tetraplegijom i prava utvrđenih Zakonom podnosi se u pisanoj formi, popunjavanjem i potpisivanjem obrasca koji utvrđuje Ministarstvo finansija, rada i transfera (u daljem tekstu: Ministarstvo) ili u elektronskoj formi na platformi koju definiše Ministarstvo.

2. Uz zahtev podnosilac podnosi sledeću dokumentaciju:

2.1. kopiju važećeg identifikacionog dokumenta Republike Kosovo; i

2.2. relevantnu lekarsku dokumentaciju u vezi sa zdravstvenim stanjem;

3. Zahtev podnet u fizičkom obliku podnosi se Kancelariji za penzije u mestu prebivališta podnosioca zahteva, gde se podnosiocu zahteva dostavlja uverenje o podnetom zahtevu.

4. Zahtev podnet u fizičkoj formi se prosleđuje Odeljenju lekarskih komisija, radi predavljanja Komisiji za procenjivanje.

Član 6

Pređašnja procena zahteva

1. U roku od petnaest (15) dana od podnošenja zahteva, Komisija za procenu vrši predhodno procenu zahteva.
2. Ukoliko Komisija za procenu utvrdi da je dokumentacija koju je podnosilac podneo kompletna i dovoljna za ocenu zahteva, u roku od trideset (30) dana ocenjuje zahtev na sednici za procenjivanje.
3. Ukoliko Komisija za procenu utvrdi da podneta dokumentacija nije potpuna i dovoljna za procenu, zahteva od podnosioca zahteva da popuni dokumentaciju i ocena se vrši nakon kompletiranja dokumentacije.

Član 7

Procena zahteva

1. Procena podnosioca zahteva se vrši u prostorijama Ministarstva, preko njihovim lokalnih grana ili na drugim odgovarajućim mestima, uz fizičko prisustvo podnosioca zahteva. Izuzetno, u određenim slučajevima kada Komisija za procenjivanje utvrdi da je dostavljena dokumentacija dovoljna za vršenje procene, može izvršiti procenu bez fizičkog učešća podnosioca zahteva.
2. Podnosilac zahteva, koji zbog zdravstvenih ili drugih razloga nije u mogućnosti da fizički učestvuje u sesiji ocenjivanja je, procenjuje se putem kućne posete od strane Komisije za procenjivanje ili putem drugih odgovarajućih obrazaca.
3. Na osnovu procene dokumentacije koju je podnosilac podneo i ispitivanja koje Komisija za procenu vrši na podnosiocu prijave, Komisija za ocenjivanje vrši sledeće ocene:
 - 3.1. Procena da li je priznat status osoba sa tetraplegije paraplegije podnosiocu zahteva;
 - 3.2. Procena da li korisnik ima pravo na ličnog staratelja;
 - 3.3. Procena da li korisnik ostvaruje dodatnu naknadu za prevenciju dekubitusnih rana;i
 - 3.4. Procena socijalnih potreba korisnika.

Član 8

Procena za priznavanje statusa osoba sa paraplegijom i tetraplegijom

1. Na osnovu lekarske dokumentacije dostavljeno od podnosioca zahteva, kao i provera i pregleda koje je sprovedla Komisija za procenu, podnosilac zahteva se može priznavati status kao paraplegijom i tetraplegijom.

2. Priznavanje statusa osoba sa paraplegijom i tetraplegijom, podnosioca zahteva je trajnog karaktera i ne podleže redovnom postupku ponovne procene.

Član 9

Procena za priznavanje prava na ličnog staratelja

1. Korisnicima kojima je priznat status osoba paraplegijom i tetraplegijom može im se priznati i pravo na ličnog staratelja.

2. Priznavanje prava na ličnog staratelja osoba sa paraplegijom i tetraplegijom utvrđuje se na osnovu zdravstvenog stanja, odnosno na osnovu lekarske dokumentacije koju predoči korisnik, kao i na osnovu provera i pregleda koje vrši Komisija za procenjivanje, kao i na njegove socijalne okolnosti, odnosno na stepen kretanja korisnika, porodične prilike i druge okolnosti koje određuju potrebu za pružanjem nege i neophodnih dnevnih usluga.

3. Korisnici koji imaju trajne zdravstvene posledice (povreda kičme, trajni gubitak osećaja, inkontinencija i sl.) imaju pravo na ličnog staratelja. Priznavanje ovog prava ima trajni karakter i ne podleže redovnom preispitivanju.

4. Korisnicima koji nemaju trajne zdravstvene posledice, a imaju socijalne okolnosti koje sprečavaju samostalan život, priznaje se pravo na ličnog staratelja. U zavisnosti od odluke Komisije za procenjivanje, priznavanje ovog prava može imati trajni karakter koji ne podleže redovnom ponovnom procenjivanju ili može biti privremeno i podložno redovnom procesu ponovne procene nakon tri (3) godina beneficije.

5. U slučaju odbijanja prava na ličnog staratelja, korisnik može zahtevati ponovnu procenu u bilo kom trenutku nakon šest (6) meseca od dana donošenja odluke, u slučaju promene okolnosti iz stava 2. ovom članu.

6. Podnosiocu zahteva, kojem nije priznato pravo kao osoba sa paraplegijom i tetraplegijom, ne podleže ocenjivanju za priznavanje prava na ličnog staratelja.

Član 10

Procena za priznavanje prava na dodatnu naknadu za prevenciju dekubitusnih rana

1. Korisniku kojem je priznato status osobe sa paraplegijom i tetraplegijom može ostvariti pravo na dodatnu naknadu za prevenciju dekubitusa, koji ispunjava sledeće uslove:

1.1. ima trajne i potpune posledice kod inkontinencije;

1.2. koristi lekove na dnevnoj bazi (redovno); i

1.3. dolazi do gubitka potpune osetljivosti donjih ili gornjih ekstremiteta.

2. Priznavanje prava na dodatnu naknadu za prevenciju dekubitusnih rana za zdravstveno stanje osobe sa paraplegijom i tetraplegijom, u zavisnosti od nalaza Komisije za procenu, može imati trajni karakter koji ne podleže redovne procene ili može imati privremenog karaktera i podleže redovnom procesu ponovne procene nakon tri (3) godine koristi.

3. U slučaju odbijanja priznavanja prava na dodatnu naknadu za prevenciju dekubitusnih rana za, osoba korisnik može zahtevati ponovnu procenu u bilo kom trenutku nakon tri (3) meseca od dana donošenja odluke, u slučaju da promenu okolnosti iz stava 3. ovog člana.

4. Podnosilac zahteva, koji nije priznat status osobe sa paraplegijom i tetraplegijom, ne podleže proceni za priznavanje prava na dodatnu naknadu radi prevencije dekubitusnih rana i prava na ličnog staratelja.

Član 11

Procena za utvrđivanje socijalne potrebe

1. Korisnicima kojima je priznato status kao osobe sa paraplegijom i tetraplegijom takođe im se procenjuju i njihove socijalne potrebe, uključujući procenu potreba za obrazovanjem, zapošljavanjem i rehabilitacijom.

2. Komisija za procenu donosi nalaze i daje preporuke u vezi sa rešavanjem socijalnih potreba korisnika.

3. Podnosilac zahteva, koji nije priznavano status osobe sa paraplegijom i tetraplegijom kao, podleže proceni za utvrđivanje socijalne potrebe.

Član 12

Izveštaj o proceni i odluka

1. Nakon završenog procesa procene svakog zahteva u skladu sa odredbama zakona i ove uredbe, Komisija za procenu sačinjava detaljan izveštaj o proceni sa nalazima u vezi sa priznavanjem statusa osobe sa paraplegijom i tetraplegijom, kao i sa nalazima u vezi sa na priznavanje drugih prava .

2. Izveštaj potpisuju svi članovi Komisije za procenu, a kopija se šalje podnosiocu zahteva.

3. Na osnovu izveštaja Komisije za procenu po zahtevu, donosi se rešenje o priznavanju ili nepriznavanju statusa osobe sa paraplegijom i tetraplegijom, kao i o priznavanju drugih prava utvrđenih zakonom i ovim zakonom i u ovoj Uredbi.

4. Rešenje potpisuje predsedavajući Komisije za procenu, dok jedna kopija se šalje podnosiocu zahteva.

Član 13

Žalbeni postupak

1. Podnosilac prijave koji je nezadovoljan odlukom Komisije za procenu može uložiti žalbu u roku od trideset (30) dana od dana prihvatanja odluke.
2. Žalba se može podneti u fizičkom ili elektronskom obliku na platformi koju odredi Ministarstvo.
3. Podneta žalba u fizičkom obliku podnosi se Kancelariji za Penzije u mestu prebivališta podnosioca zahteva, gde se podnosiocu zahteva dostavlja uverenje o podnetom zahtevu.
4. Žalbe se prosleđuju Odseku za razmatranje podnesaka i pritužbi i razmatraju od strane ovog odeljenja ili posebne komisije, u skladu sa zakonima koji su na snazi za opšti upravni postupak.
5. Stranka nezadovoljna drugostepenom odlukom može pokrenuti upravni spor u Osnovnom sudu, Odeljenju za upravne poslove, u roku od trideset (30) dana od dana prijema odluke.

Član 14

Postavljenje za plaćanje

1. Korisnici prema odluci Komisije za procenu ubacuju se za isplatu od Ministarstvo u zavisnosti od prava koja ostvaruju.
2. Sve isplate se isplaćuju direktno korisniku, odnosno staratelju korisnika koji ima poslovne sposobnosti .
3. Isplata ličnom staratelju može se izvršiti staratelju, u slučajevima kada korisnik podnese takav zahtev.

Član 15

Održavanje i obrada dosijea korisnika

1. Ministarstvo vodi i ažurira dosije korisnika, u skladu sa zakonima na snazi za zaštitu ličnih podataka.
2. Ministarstvo može zahtevati dodatnu dokumentaciju od korisnika, radi ažuriranja informacija korisnika i omogućavanja drugih prava definisanih važećim zakonodavstvom.

Član 16
Ponovna procena nakon praćenja i kontrole
(Vanredna ponovna procena)

1. Komisija za procenu vrši ponovnu procenu korisnika, ukoliko nakon praćenja i kontrole koju je izradila Odsek za kontrolu penzijskih i socijalnih šema u okviru Ministarstva, utvrdi da ocena kontrolisanog zahteva nije izrađena u skladu sa zakonom, zakonodavstvo na snazi ili početna procena nije u skladu sa konačno stanje osobe nakon ponovne procene .

2. Ponovna procena se vrši prema istim procedurama i kriterijumima definisanim u Poglavlju II ove Uredbe.

POGLAVLJE III
SASTAV I FUNKCIJE KOMISIJE ZA PROCENU

Član 17
Sastav komisije za procenu

1. U cilju procene uslova za priznavanje statusa osobe sa paraplegijom i tetraplegijom i priznavanja drugih prava utvrđenih Zakonom i ovom uredbom, Ministarstvo imenuje Komisiju za procenu u sledećem sastavu:

1.1. Jedan predstavnik Ministarstva - predsedavajući;

1.2. Jedan neurolog - član;

1.3. Jedan urolog - član;

1.4. Jedan fizijatar - član; i

1.5. Jedan Licencirani stručnjak iz oblasti socijalnog rada – član.

2. U radu Komisije učestvuje još jedan predstavnik licenciranih udruženja koja pružaju usluge paraplegičarima i tetraplegičarima, u svojstvu posmatrača.

Član 18
Način izbora Komisije i naknada

1. Predsedavajući komisije procene imenuje osoblje državne službe Ministarstva ili bilo kojeg spoljnog predstavnika. Predsedavajući mora imati najmanje tri (3) godine radnog iskustva u javnom sektoru i dobro poznavanje važećeg zakonodavstva za procenu osoba sa ograničenim sposobnostima i zakona na snazi za opšti upravni postupak.

2. Članovi Komisije imaju ugovor o pružanju usluga procene u Komisiji za procenu, u skladu sa važećim zakonima o javnim nabavkama, i trebaju imati najmanje pet (5) godina radnog iskustva u svojoj struci.

3. Osim iz stava 2. ovog člana, u slučaju odsustva bilo kog člana Komisije za procenjivanje i nemogućnosti brze zamene, Ministarstvo može privremeno angažovati odgovarajuće osoblje iz zdravstvenih ustanova.

4. Predstavnik licenciranih udruženja za pružanje usluga osobe sa paraplegijom i tetraplegijom, koji učestvuje kao posmatrač u komisiji za procene, imenuje se nakon otvorenog postupka oglašavanja od strane Ministarstva.

5. Predsednik i članovi Komisije dobijaju naknadu za svoj rad, u skladu sa važećim zakonima. Predstavnik licenciranih udruženja ne dobija naknadu za obavljeni posao, ali prima dnevnicu za pokriće putnih i drugih dnevnih troškova.

Član 19

Funkcija i odgovornosti komisije za procenu

1. Komisija za procenu ima sledeće funkcije i odgovornosti:

1.1. Procena dokumentacije podnosioca zahteva i po potrebi ispitivanje podnosioca zahteva;

1.2. Procenu i utvrđivanje statusa osobe sa paraplegijom i tetraplegijom, kao i procenu i utvrđivanje drugih prava utvrđenih Zakonom i ovom uredbom;

Član 20

Uloga Odseka za lekarske usluge

Odsek lekarskih komisija u okviru Ministarstva pruža administrativne i tehničke usluge Komisiji za procenjivanje.

GLAVA IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21 Priznavanje predašnje procene

1. Svi korisnici koji su unapred procenjeni prema odredbama Uredbe (VRK) br. 07/2017 o sastavu, funkcionisanju, nadležnostima Komisije za procenjivanje i utvrđivanju postupaka za priznavanje statusa i prava osobe sa paraplegijom i tetraplegijom, a kategorisani su kao korisnici prve grupe, status osobe sa paraplegijom i tetraplegijom. prava se priznaju drugima utvrđenim u skladu sa odredbama člana 9. i 10. ove uredbe .

2. Lica iz stava 1. ovog člana mogu podneti zahtev za procenu socijalnih potreba u roku od šest (6) meseci od stupanja na snagu ove uredbe.

Član 22 Zahtev za ponovnu procenu predašnje procene

1. Svi korisnici koji su unapred procenjeni prema odredbama Uredbe (VRK) br. 07/2017 o sastavu, funkcionisanju, nadležnostima Komisije za procenjivanje i utvrđivanju postupaka za priznavanje statusa i prava osobe sa paraplegijom i tetraplegijom, a kategorisani su kao korisnici druge grupe, u roku od šest (6) meseci od dana upisa na snagu ove uredbe može zahtevati ponovnu procenu u skladu sa odredbama ove uredbe.

2. Ponovno procenjivanje prema ovom članu se vrši u skladu sa odredbama Poglavlja II ove Uredbe.

3. Lica koja ne podnesu zahtev za ponovnu procenu u skladu sa ovim članom na definisanom roku u stavu 1, automatski se priznaju kao osobe sa paraplegijom i tetraplegijom bez drugih prava definisanih u skladu sa odredbama člana 9. i 10. ove Uredbe.

Član 23 Odredba o ukidanju

Usvajanjem ove Uredbe stavlja se van snage Uredba (VRK) br. 07 /2017 o sastavu, funkcionisanju, odgovornosti Komisije procene i određivanja postupka za priznavanja statusa i prava osoba sa paraplegijom i tetraplegijom.

Član 24
Stupanje u snagu

Ova Uredba stupa na snagu 1 septembar 2024 godine i objavljuje se u Službenom listu Republike Kosovo.

Albin KURTI

Premijer Republike Kosovo

25 avgusta 2024